

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدیمنابع وماخذ ایران بعد از اسلام

رشته تحصیلی/ گذ درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ- تاریخ اسلام ۱۴۲۹-۰۶

- ۱- کدام یک از موارد زیر از جمله کتب‌های برجای مانده‌ای محسوب می‌شود که مستقلاً درباره‌ی فتوح مسلمانان در دوره قرون نخستین اسلامی نوشته شده است؟

۱. الفتوح ابن اعثم کوفی- فتوح البلدان بلاذری

۲. فتوح عراق و خراسان لوت بن یحیی ازدی- فتوح جبال و طبرستان الوالحسن سلامی

۳. فضائل بلخ صفوی الدین بلخی- محاسن اصفهان مفضل مافروخی

۴. البدء و التاریخ مطهر بن طاهر مقدسی- اخبار الزمان و الاوسط مسعودی

- ۲- مهمترین دسته از منابع تاریخی برای بررسی رویدادهای قرون نخستین اسلامی چه نوع منابع تاریخی می‌باشد؟

۱. تاریخ‌های سلسله‌ای ۲. تاریخ‌های محلی ۳. تاریخ‌های عمومی ۴. متون ادبی

- ۳- کدامیک از موارد زیر موجب پیدایش علم جغرافیا در جهان اسلام گردید؟

۱. نیازهای مسلمانان برای اداره امور مالی ایالات

۲. نیاز مسلمانان به این علم برای اطلاع از شرایط آب و هوایی

۳. وجود و حضور جغرافیدانان رومی در دولت اسلامی

۴. اسارت تعدادی از دانشمندان ایرانی علم جغرافیا به دست مسلمانان

- ۴- کدامیک از آثار زیر از ارزشمندترین آثار تاریخ نگاری خاندان سامانی بویژه نیمه نخست فرمانروایی آنهاست؟

۱. تاریخ یمینی ۲. التاجی فی الدولة دیلم

۳. مرآة الزمان بسط ابن جوزی ۴. تاریخ بخاری محمد نرشخی

- ۵- در میان تاریخ‌های سلسله‌ای، تنها نمونه‌هایی که با زمان سامانیان پیوند دارد و می‌تواند برای پژوهش گران سودمند باشد، تاریخ‌های مربوط به کدام خاندان است؟

۱. خاندان آل بویه ۲. خاندان غزنوی ۳. خاندان صفاری ۴. خاندان بیهقی

- ۶- اهمیت کتاب تجارب الامم و تعاقب الهمم ابوعلی مسکویه رازی درباره روزگار آل بویه در چیست؟

۱. این اثر به ویژه برای بررسی مناسبات آل بویه با خاندان‌ها و سلسله‌های هم زمانشان سودمند است.

۲. نویسنده آن، خود از دیوان سالاران پرنفوذ دولت بویه بوده است.

۳. نویسنده شاهد بخشی از حوادث این روزگار بوده و به آثار از میان رفته درباره آل بویه دسترسی داشته است.

۴. این کتاب اولین تاریخ به زبان فارسی بعد از حمله اعراب به ایران است.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدمنابع و مأخذ ایران بعد از اسلام

روش تحصیلی/گد درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ-تاریخ اسلام ۱۲۹۰-۴۶

- ۷- مولف کتاب «تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری یا رنسانس اسلامی» که به تاریخ دوره آل بویه نیز توجه کرده است، اثر کیست؟

۴. جواد هروی

۳. محمد رضا ناجی

۲. آدام متز

۱. علی اصغر فقیهی

- ۸- نخستین تاریخ دودمانی غزنویان کدام یک از آثار زیر است؟

۲. تاریخ یمینی ابونصر محمدعتبی

۱. زین الاخبار گردیزی

۴. مجمع الانساب شبانکاره ای

۳. مجلل التواریخ و القصص

- ۹- کدام گزینه از جمله منابع ادبی و تذکره های ادبی بسیار مهم روزگار غزنوی به شمار می رود؟

۱. وفیات الاعیان ابوالعباس احمد

۲. یتیمه الدهر فی محاسن اهل العمر ابومنصور محمد الشعالی

۳. جوامع الحکایات سدید الدین محمد عوفی

۴. ارشاد الاریب الی معرفه الاذیب یاقوت حموی

- ۱۰- چرا با وجود گستردگی قلمرو سلجوقیان، تاریخ نگاری خاندانی این روزگار نسبتاً ضعیف و کم مایه است؟

۱. به این جهت که از روزگار سلجوقی به بعد سبک نگارش پیچیده و متکلف در ادبیات فارسی و متون تاریخی بوجود می آید.

۲. از آنجا که سلجوقیان ایرانی نبوده و به عنوان مهاجم وارد این سرزمین شده بودند، علاقه ای به ثبت و ضبط وقایع تاریخی نداشتند.

۳. به دلیل عدم حضور و ظهور تاریخ نگاران با بینش و تفکر تاریخی در این دوره

۴. به دلیل ناآشنایی و دشمنی سلجوقیان به دو زبان بسیار مهم عربی و فارسی

- ۱۱- کدام گزینه در خصوص «نفثة المصدور فی فتور زمان الصدور و صدور الزمان الفتور» صحیح می باشد؟

۱. اثر انوشیروان بن خالد کاشانی شامل روابط خوارزمشاهیان با قراخانیان می باشد.

۲. اثر نجم الدین ابوالرجاء قمی از مؤثرترین منابع برای شناخت اوضاع سیاسی اجتماعی دوره سلجوقیان می باشد.

۳. اثر انوشیروان بن خالد کاشانی در اصل شامل حوادث آغاز جلوس ملک شاه سلجوقی تا مرگ راشد خلیفه عباسی است.

۴. نوشته قاضی شهاب الدین احمد دمشقی است که با دیدگاهی نقادانه و در مواردی دشمنانه نسبت به تیمور کتاب خود را تالیف کرده است.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدمنابع و مأخذ ایران بعد از اسلام

و شته تحصیلی/ گذ درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ- تاریخ اسلام ۱۲۹۰-۴۶

۱۲- از ویژگی های مهمی که عالم آرای عباسی اثر مشهور اسکندر بیگ منشی را در میان نمونه های همانند خود برجسته کرده، کدام است؟

۱. با دیدی نقادانه آمیخته با دشمنی به افراد خاندان حاکم زمانه خود پرداخته است.
۲. در این کتاب به اثبات تشیع خاندان صفوی پیش از تلاش برای رسیدن به فرمانروایی پرداخته شده است.
۳. مولف در دوره شاه صفی از جمله دیوانیان و مشرف اصطبی شاهی بوده و خواه ناخواه بسیاری از رویدادها را دیده است.
۴. از ویژگی های این اثر پرداختن به مباحث فرهنگی همچون احوال دانشمندان عصر صفوی و رعایت جانب اعدال است

۱۳- کدام یک از گزینه های زیر مشهورترین جهانگرد و سفرنامه نویس فرانسوی در ایران عصر صفوی است که زمان درازی در روزگار شاه سلیمان در ایران اقامت داشته است؟

۱. انگلبرت کمیفر
۲. جملی کارری
۳. مارتون سانسون
۴. ژان شاردن

۱۴- کدامیک از موارد زیر از امتیازات ویژه تاریخ جهانگشای جوینی در خصوص تاریخ سلسله سلجوقیان محسوب می شود؟

۱. نویسنده مقام وزارت سه تن از شاهان سلجوقی را عهده دار بوده است.
۲. بهره بردن مولف از اسناد و کتب موجود در قلاع اسماعیلیه، برای تشریح روزگاران پیشین این فرقه می باشد.
۳. برخلاف سایر آثار همانند خود، جهانگشای جوینی فقط به سلسله سلجوقیان از آغاز تا انحطاط پرداخته است.
۴. پرداختن ویژه این اثر به روابط میان سلجوقیان با دستگاه خلافت عباسی.

۱۵- کدام گزینه در خصوص کتاب «ماثر السلطانیه» عبدالرزاق بیگ دنبالی صحیح است؟

۱. این اثر تاریخ خاندان قاجار است و اهمیت این اثر بخاطر گزارش‌های آن از دوره اول جنگ‌های ایران و روس می باشد.
۲. نویسنده از اعضای خاندان حکومتگر عصر زنده به شمار می رود و اطلاعات او برگرفته تاریخ خاندان زند و از تاریخ محمدی ساروی است.
۳. این اثر تاریخ خاندان قاجار است و نویسنده از شاهزاده‌های قاجار می باشد که شاهد دوره دوم جنگ‌های ایران و روس بوده است. این کتاب حوادث سالهای ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۷ هـ ق را در برمی گیرد.
۴. نویسنده از مقامات مهم مذهبی، سیاسی و اداری دوران زنده است و این اثر درباره اوضاع ایران پس از مرگ نادرشاه افشار می باشد.

۱۶- کدامیک از گزینه های زیر مربوط به «چهار مقاله نظامی عروضی» می باشد؟

۱. مولف آن معاصر غزنویان بوده و اطلاعات بسیار کمیابی در خصوص اصل و نسب غوریان به دست می دهد.
۲. مولف آن معاصر سلجوقيان بوده و دارای برخی جزئیات نسبتاً دقیق درباره روابط سلجوقيان و غوریان می باشد.
۳. به عنوان یک دیوان شعر اوضاع و احوال اجتماعی دوران خوارزمشاهیان را به زبان طنز به نقد می کشد.
۴. کتابی است درباره آیین جنگ و لشکر آراستن که روایاتی از برخوردهای سلاطین غزنوی و غوری با یکدیگر را بیان می کند.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدمنابع و مأخذ ایران بعد از اسلام

و شته تحصیلی/ گد درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ- تاریخ اسلام ۱۴۲۹-۰۶

- ۱۷- در میان تاریخهای عمومی مرتبط با تاریخ خاندان خوارزمشاهی کدام دسته از اثر بیش از دیگر آثار اهمیت دارد؟

۱. مجمع الانساب اثر شبانکاره ای- تاریخ الجایتو اثر ابوالقاسم کاشانی

۲. تاریخ مختصر الدول اثر بن عبری- نظام التواریخ اثر قاضی عبدالله بیضاوی

۳. الكامل فی تاریخ این اثیر- طبقات ناصری اثر منهاج الدین جوزجانی

۴. تاریخ طبرستان اثر ابن اسفندیار- نسائم الاسحار من لطایم الاخبار اثر ناصر الدین منشی کرمانی

- ۱۸- ارجمندترین کتاب در میان آثار جغرافیایی نزدیک به عصر خوارزمشاهیان، کدام است؟

۱. نزهه القلوب حمدالله مستوفی

۲. معجم البلدان یاقوت حموی

۳. حدود العالم از مؤلف ناشناخته

- ۱۹- شکل بیشتر تاریخ نگاری در دوره مغول و ایلخانی چگونه است؟

۱. تاریخ محلی ۲. تاریخ وزارتی ۳. تاریخ سلسله ای ۴. تاریخ عمومی

- ۲۰- کدامیک از گزینه های زیر در ارتباط با تاریخ جهانگشای جوینی صحیح است؟

۱. در سه جلد تدوین یافته است. جلد اول شامل تاریخ مغولان و اقوام نزدیک به آنان، جلد دوم سلطنت خوارزمشاهیان، جلد سوم تاریخ اسماعیلیه و برافتادن توسط هلاکوخان

۲. این کتاب شامل دو بخش است: بخش نخست سلطنت خوارزمشاهیان مقارن با ورود مغولان به ایران، بخش دوم حمله مغولان به ایران و حکومت ایلخانان

۳. این کتاب عنوان یک دایره المعارف اصطلاحات اداری، نظامی، سیاسی و اجتماعی حکومت ایلخانان در ایران محسوب می شود.

۴. این اثر عمدتاً به تاریخ فرمانروایی مغول ها در آسیای میانه و مغولستان پرداخته و رویدادها را تا روزگار مرگ چنگیزخان تشریح کرده است

- ۲۱- برجسته ترین تاریخ وزارت در دوران مغول و ایلخانان که یکی از بهترین ها در نوع خود است را مشخص نمایید؟

۱. تاریخ بناکتی- نوشته ی محمد بناکتی

۲. نسائم الاسرار من لطایم الاخبار- نوشته ی ناصر الدین منشی کرمانی

۳. تاریخ گزیده ی حمدالله مستوفی

۴. زبدۃالتواریخ- ابوالقاسم کاشانی

- ۲۲- کدامیک از موارد زیر از جمله سفرنامه نویسان مسلمانی است که گزارش‌های او از جمله برای اوضاع ایران عصر ایلخانی بسیار مهم است؟

۱. ریکولد دومنیکن ۲. ابن رشد ۳. ابوریحان بیرونی ۴. ابن بطوطه مراکشی

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدمنابع و مأخذ ایران بعد از اسلام

و شته تحصیلی/ گد درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ- تاریخ اسلام ۱۲۹۰-۴۶

۲۳- مهمترین گزارش نویسی که به دستور و حمایت تیمور به ثبت و ضبط حوادث و وقایع دوره تیموریان پرداخته است، کدام است؟

۱. روزنامه غزوات هندوستان نوشته غیاث الدین علی یزدی

۲. ظرفنامه شامی نوشته نظام الدین عبدالواسع شامی

۳. مطلع سعدین و مجمع بحرین اثر کمال الدین عبد الرزاق ثمرقندی

۴. تاریخ اربع الوس نوشته الغ بیک شاهزاده تیموری

۲۴- کدامیک از گزینه های زیر تاثیرگذارترین تاریخ های عمومی در دوره تیموریان و ترکمانان، برای مورخان بعد از خود تا روزگار قاجاریه بوده اند؟

۱. روضات الجنان فی اوصاف مدینه هرات نوشته معین الدین اسفزاری- قندیه نوشته محمد ثمرقندی

۲. سمریه ابوطاهر خواجه سمرقندی - تاریخ یزد نوشته جعفر ابن محمد

۳. مجمل التواریخ نوشته فضیح خوافی - منتخب التواریخ نوشته معین الدین نطنزی

۴. روضه الصفای میر خواند- حبیب السیر خواند میر

۲۵- مهمترین سرچشممه اطلاعات درباره شخصیت و طریقت شیخ صفی الدین اردبیلی و برخی افراد خاندان صفوی، کدام گزینه می باشد؟

۱. صفوه الصفا نوشته ابن بزار اردبیلی

۲. صفوه الاثار فی اخبار الاخیار نوشته عبدالکاظم محمد اردبیلی

۳. افضل التواریخ نوشته میرزا فضلی اصفهانی

۴. روضه الصفویه نوشته میرزا بیگ جنابذی

۲۶- نخستین سفرنامه های اروپایی مربوط به ایران اوایل عصر صفوی کدام است؟

۴. چین

۳. ونیز

۲. فرانسو

۱. پرتغال

۲۷- برجسته ترین و پر آوازه ترین تاریخ سلسله ای افشاریه کدامیک از گزینه های زیر است؟

۲. جهانگشای نادری نوشته میرزا مهدی خان استرآبادی

۱. نادر نامه نوشته محمد شفیع تهرانی

۴. منشات نوشته میرزا مهدی خان استرآبادی

۳. عالم آرای نادری نوشته محمد کاظم وزیر مرو

۲۸- از بین جهانگردان و سفرنامه نویسان اروپایی دوره افشاریه، پژوهش فرانسوی که در روزگار نادرشاه به ایران آمده و بواسطه شغلش در کنار نادرشاه افشار حضور داشت، کدام است؟

۴. رنه بازن کشیش

۳. آبراهام کرتی

۲. ژان اوتر

۱. جونس هنولی

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: شناخت و تقدمنابع و مأخذ ایران بعد از اسلام

روش تحصیلی/گد درس: تاریخ، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ-تاریخ اسلام ۱۲۹۰-۴۶

۲۹- کدام گزینه در میان تاریخ‌های سلسله‌ای زندیه از نظر قدمت نگارش در مقام نخست قرار دارد؟

۱. فارسنامه ناصری نوشته میرزا حسن حسینی فسایی

۲. تذکر کره شوشتیری نوشته سید عبدالله شوشتیری

۳. مجلل التواریخ بعد نادریه نوشته ابوالحسن ابن محمد امین گلستانه

۴. تحفه الاعالم نوشته میر عبداللطیف خان شوشتیری

۳۰- کدام گزینه مشهورترین تاریخ درباره دوران پادشاهی ناصرالدین شاه قاجار است که رویه بی طرفانه مولف آن موجب بی توجهی هیات حاکمه گردید؟

۱. حقایق الاخبار ناصری نوشته میرزا محمد جعفر حقایق نگار خورموجی

۲. تاریخ صاحب قرانی نوشته محمود میرزا قاجار

۳. تاریخ ذوالقرنین نوشته میرزا فضل الله خاوری شیرازی

۴. روضه الصفای ناصری نوشته رضاقلی خان هدایت